

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2434 / DPSS
1112 2014

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
629 / 05.07.2015

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991*”, inițiată de domnul senator PSD Darius Bogdan Vâlcov împreună cu un grup de parlamentari PSD (Bp. 367/2014).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 25 din *Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul extinderii situațiilor juridice care conduc la pierderea cetățeniei române.

Astfel, potrivit inițiatorilor, cetățenia română, indiferent dacă a fost dobândită sau nu prin naștere, va putea fi retrasă persoanei care se află nu doar în străinătate, așa cum este prevăzut în lege, ci și *pe teritoriul României*, dacă săvârșește fapte grave prin care nu doar vatămă interesele statului român, lezează prestigiul României, astfel cum se prevede în

prezent în lege, ci și încearcă să aducă atingere oricăruia dintre elementele fundamentale ale statului român (art. 25 alin. (1) lit. a)).

Totodată, prin modificarea lit. d) a alin. (1) al art. 25 se introduce o nouă situație de retragere a cetățeniei române și anume în cazul persoanei care este cunoscută ca având legături cu alte grupări ori organizații ce întreprind acțiuni prin care se urmărește vătămarea elementelor fundamentale ale statului român.

Conform *Expunerii de motive*, „prin prezenta propunere legislativă se dorește privarea de cetățenie a persoanelor al căror comportament demonstrează o lipsă de loialitate și de respect față de statul român, sau a celor care îi aduc prejudicii de imagine ori de altă natură (...), ceea ce înseamnă că persoana în cauză, cetățean român prin naștere sau prin dobândire, este supusă riscului de a-și pierde acest drept”.

II. Observații

1. Precizăm că propunerea legislativă contravine principiilor statuate de *Convenția privind reducerea cazurilor de apatridie*, adoptată la New York în data de 30.08.1961, și de *Convenția Europeană asupra Cetățeniei*, adoptată la Strasbourg în data de 06.11.1997.

Astfel, conform art. 8 alin. (1) din *Convenția privind reducerea cazurilor de apatridie*¹, „un stat contractant nu va priva o persoană de cetățenia sa dacă această privare va conduce la apatridie”.

De asemenea, art. 7 alin. (3) din *Convenția Europeană asupra Cetățeniei*² stabilește că un stat parte nu poate să prevadă în dreptul său intern pierderea cetățeniei de către o persoană, dacă aceasta devine apatrid, chiar și atunci când, potrivit art. 7 alin. (1) lit. d), comportamentul persoanei în cauză „aduce un prejudiciu grav intereselor esențiale ale statului parte”.

Modificarea legislativă propusă ar putea conduce la situații în care persoane care au dobândit cetățenia română prin naștere și dețin exclusiv cetățenia română, ar deveni apatride în urma retragerii cetățeniei române, ceea ce ar contraveni prevederilor convențiilor invocate.

2. Referitor la modificarea propusă pentru **art. 25 alin. (1)**, prin care se are în vedere ca persoana care, aflată în străinătate sau pe teritoriul

¹ La care România a aderat prin Legea nr. 361/2005

² Ratificată de România prin Legea nr. 396/2002

României, săvârșește fapte grave prin care vatămă interesele statului român sau lezează prestigiul României, arătăm următoarele:

- Noțiunea de „*faptă*” care apare în conținutul ambelor norme juridice nu desemnează, în mod necesar, o faptă prevăzută de legea penală, ci desemnează orice acțiuni sau omisiuni care au acest efect, având așadar o acoperire largă;

- Similar legislației altor state, **lit. a)** sancționează exclusiv comportamentul persoanelor aflate în străinătate. Spre exemplu, art. 24 din *legea bulgară a cetățeniei* stipulează că, persoanei care a dobândit cetățenia bulgară prin naturalizare îi poate fi retrasă cetățenia, dacă este condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni grave împotriva republicii, cu condiția de a rezida în străinătate și a nu rămâne fără cetățenie. De asemenea, art. 17 din *legea similară greacă* prevede, drept caz de retragere a cetățeniei, situația în care, în timpul șederii sale într-o țară străină, persoana respectivă a acționat în interesul țării străine, împotriva statutului său de cetățean grec și contrar intereselor Greciei.

De altfel, urmarea imediată prevăzută de art. 25 alin. (1) lit. a), constând în lezarea prestigiului României, este în mod evident legată de fapte săvârșite în străinătate, aceste fapte având în mod special aptitudinea de a produce astfel de urmări.

Conceptul de interes național/statal – conform art. 25 alin. (1) lit. a) din lege, este sancționată cu retragerea cetățeniei, persoana care săvârșește fapte deosebit de grave prin care vatămă interesele statului român – este strâns legat de cel de securitate (siguranță) națională, fie că este vorba de securitatea economică, politică, socială, militară.

Prin urmare, apreciem că nu este oportună modificarea art. 25 alin. (1) lit. a) din lege.

3. În ceea ce privește amendarea **art. 25 alin. (1) lit. a) și d)** din lege constând în sancționarea încercării de a aduce atingere oricăruia dintre elementele fundamentale ale statului român, respectiv legăturile cu grupări ori organizații ce întreprind acțiuni prin care se urmărește vătămarea elementelor fundamentale ale statului român, considerăm că sintagma utilizată de lege în prezent, respectiv „*a săvârșit alte fapte care pun în pericol siguranța națională*”, acoperă situațiile juridice propuse spre reglementare de către inițiatori.

Conform art. 1 și 3 din *Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare*:

„ART. 1

Prin securitatea națională a României se înțelege starea de legalitate, de echilibru și de stabilitate socială, economică și politică necesară existenței și dezvoltării statului național român ca stat suveran, unitar, independent și indivizibil, menținerii ordinii de drept, precum și a climatului de exercitare neîngrădită a drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, potrivit principiilor și normelor democratice statornicite prin Constituție.

ART. 3

Constituie amenințări la adresa securității naționale a României următoarele:

a) planurile și acțiunile care vizează suprimarea sau știrbirea suveranității, unității, independenței sau indivizibilității statului român;

b) acțiunile care au ca scop, direct sau indirect, provocarea de război contra țării sau de război civil, înlesnirea ocupației militare străine, aservirea față de o putere străină ori ajutarea unei puteri sau organizații străine de a săvârși oricare din aceste fapte;

c) trădarea prin ajutarea inamicului;

d) acțiunile armate sau orice alte acțiuni violente care urmăresc slăbirea puterii de stat;

e) spionajul, transmiterea secretelor de stat unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, procurarea ori deținerea ilegală de documente sau date secrete de stat, în vederea transmiterii lor unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora sau în orice alt scop neautorizat de lege, precum și divulgarea secretelor de stat sau neglijența în păstrarea acestora;

f) subminarea, sabotajul sau orice alte acțiuni care au ca scop înlăturarea prin forță a instituțiilor democratice ale statului ori care aduc atingere gravă drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români sau pot aduce atingere capacității de apărare ori altor asemenea interese ale țării, precum și actele de distrugere, degradare ori aducere în stare de neîntrebuințare a structurilor necesare bunei desfășurări a vieții social-economice sau apărării naționale;

g) acțiunile prin care se atentează la viața, integritatea fizică sau sănătatea persoanelor care îndeplinesc funcții importante în stat ori a reprezentanților altor state sau ai organizațiilor internaționale, a căror protecție trebuie să fie asigurată pe timpul șederii în România, potrivit legii, tratatelor și convențiilor încheiate, precum și practicii internaționale;

h) inițierea, organizarea, săvârșirea sau sprijinirea în orice mod a acțiunilor totalitariste sau extremiste de sorginte comunistă, fascistă, legionară sau de orice altă natură, rasiste, antisemite, revizioniste, separatiste care pot pune în pericol sub orice formă unitatea și integritatea teritorială a României, precum și incitarea la fapte ce pot periclita ordinea statului de drept;

i) actele teroriste, precum și inițierea sau sprijinirea în orice mod a oricăror activități al căror scop îl constituie săvârșirea de asemenea fapte;

j) atentatele contra unei colectivități, săvârșite prin orice mijloace;

k) sustragerea de armament, muniție, materii explozive sau radioactive, toxice sau biologice din unitățile autorizate să le dețină, contrabanda cu acestea, producerea, deținerea, înstrăinarea, transportul sau folosirea lor în alte condiții decât cele prevăzute de lege, precum și portul de armament sau muniție, fără drept, dacă prin acestea se pune în pericol securitatea națională;

l) inițierea sau constituirea de organizații sau grupări ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a acestora, în scopul desfășurării vreuneia din activitățile enumerate la lit. a)-k), precum și desfășurarea în secret de asemenea activități de către organizații sau grupări constituite potrivit legii”.

Așadar, faptele grave prin care o persoană încearcă să aducă atingere oricăruia din elementele fundamentale ale statului român se încadrează în categoria faptelor ce pun în pericol siguranța națională, a căror săvârșire, conform prevederilor actuale, conduce la retragerea cetățeniei române.

4. Potrivit art. 5 alin. (1) din Constituția României, „Cetățenia română se dobândește, se păstrează sau se pierde în condițiile prevăzute de legea organică”. Conform alin. (2) al aceluiași articol, „Cetățenia română nu poate fi retrasă aceluia care a dobândit-o prin naștere”.

Ca atare, propunerea inițiatorilor privind modificarea **art. 25 alin. (2)** din Legea nr. 21/1991 aduce atingere în mod evident art. 5 alin. (2) din Constituția României, care interzice posibilitatea retragerii cetățeniei române persoanelor care au dobândit-o prin naștere.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Victor - Viorel PONTA

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului